

Vyhlášení CHKO Soutok je jedním z velkých plus pro přírodu roku 2024

15.1.2024 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Koncem loňského roku skončilo připomínkování návrhu záměru na vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Soutok. Vedle některých námitek se objevila také řada námětů ke spolupráci.

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) již nyní pracuje na tom, aby se podněty, které se během téměř roční diskuse v regionu objevily, promítly do konkrétních kroků. Aktuálně se proto zaměřuje mimo jiné na řešení obnovy vodního režimu v oblasti soutoku Moravy a Dyje, prevenci komářích kalamit, výskyt invazní ambrozie či plánování Domu přírody.

„Ministerstvo životního prostředí koncem loňského roku zahájilo podle zákona proces projednávání záměru na vyhlášení CHKO Soutok, který zpracovala Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Koncem loňského roku jsme k němu přijali na sedmnáct stovek dopisů s námitkami, v drtivé většině však šlo o kopie textu s námitkou vlastníka pozemku proti jeho zařazení do navrhovaného území CHKO doplněnou pouze obecnými argumenty, pouze osm z nich je unikátních. Věcné námitky se týkají většinou vymezení hranice budoucí CHKO, návrhu jejich bližších ochranných podmínek a způsobu zajištění ochrany evropsky významných lokalit,“ vypočítává **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL)**. Z celkového počtu 6 872 vlastníků zaslalo námitky 244 z nich, z toho 226 fyzických a 18 právnických osob. O došlých námitkách bude MŽP postupně rozhodovat ve správních řízeních. *„Po vypořádání všech námitek a následném legislativním procesu vyhlásí vláda novou chráněnou krajinnou oblast svým nařízením. Naší ambicí je, aby CHKO Soutok mohla vzniknout do konce roku 2024,“* uzavírá ministr Hladík.

Za bezmála rok proběhly v regionu téměř tři stovky jednání organizovaných Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR, některých se účastnil ministr Hladík, který doplňuje: *„Místním lidem na zachování jedinečné přírody Soutoku velmi záleží, a tak kromě diskusí o její vhodné ochraně byla společně s hospodáři, obcemi a dalšími partnery identifikována témata, kterým je potřeba se přednostně věnovat. Proto nehledě na to, že vyhlášovacím procesem CHKO Soutok běží, připravujeme či jsme již zahájili realizaci řady společných projektů a programů.“*

Obnova vodního režimu

Ke zlepšení vodního režimu lužní krajiny v oblasti soutoku Moravy a Dyje přispěje vybudování vzdouvacího prvku na Dyji na Pohansku a změna manipulace na vodním díle Nové Mlýny. Práce na stavbě klapkového jezu začaly vloni v září a jsou financované z Operačního programu Životní prostředí. Vytipovávají se také další vhodná opatření k obnově vodního režimu, zejména v nivě Moravy, ta se stanou součástí plánu péče o CHKO Soutok.

Řešení úhynů ryb na Dyji pod Vodním dílem Nové Mlýny

Ke zjištění příčin úhynů (například v červenci 2022 uhynulo přes 40 tun ryb) a možné prevenci se připravuje studie, která má navrhnout opatření k zamezení podobným úhynům do budoucna.

Prevence komářích kalamit

Komáři kalamity patří mezi zásadní problémy soužití člověka s přírodou lužní krajiny. MŽP připravuje návrh finanční podpory pro navržení a vytvoření integrovaného systému prevence těchto kalamit v CHKO Soutok podobně, jak již funguje v CHKO Litovelské Pomoraví. V této věci již proběhla jednání AOPK ČR se zástupci Krajské hygienické stanice Brno, měst a obcí, Lesů ČR, IZS a dalších subjektů. Program bude čerpat prostředky z Národního programu Životní prostředí.

Likvidace invazní ambrozie v Podluží

Během posledních několika let se tato nepůvodní invazní rostlina začala významně šířit zejména mezi řekou Kyjovkou a okrajem komplexu lužního lesa v prostoru od města Lanžhot proti proudu řeky Moravy. Vyřešení tohoto problému vyžaduje koordinovaný přístup zemědělců a správců komunikací a veřejné zeleně, který AOPK ČR aktuálně zpracovává. Bude třeba změny nastavení podmínek pro zemědělské hospodaření zejména ošetřování okrajů polí, úhorů, volby plodin atd.), koordinované likvidace ambrozie kolem komunikací a na veřejných plochách, informovat veřejnost, aby tuto rostlinu likvidovala před jejím vysemeněním na zahradách. Ambrozie jako silný alergen vyžaduje tuto zvýšenou pozornost.

Péče o krajinné struktury

Lužní krajina v připravované CHKO Soutok je kulturní krajinou, kde přírodní procesy dlouhodobě lidé usměrňují. V části, která je součástí Lednicko-valtického areálu, jde přímo o krajinu komponovanou, která je pod ochranou památkové péče. AOPK ČR ve spolupráci s Národním památkovým ústavem a Zahradnickou fakultou MENDELU spolupracuje na uchování těchto hodnot a zapracování odpovídající péče o ně do plánu péče o CHKO Soutok.

Obnova Slováckých luk u Lednice

Slovácké louky u Lednice jsou rozsáhlým (cca 65 ha) komplexem nivních luk v Evropsky významné lokalitě Niva Dyje, které jsou většinou ve vlastnictví obce Lednice. Právě na její podnět byly do návrhu CHKO Soutok zčásti připojeny. Nyní se zpracovává studie k podrobnému vyhodnocení aktuálního stavu a navržení způsobu obnovy a následného obhospodařování luk. V současnosti se kosí jen jejich část, rozsáhlé území leží ladem a na několika místech jsou pásy s vojteškou. Ochrana přírody hodnotí stávající způsob péče jako nevhodný, protože vede k degradaci luk. Na obnově bude AOPK ČR spolupracovat se Zahradnickou fakultou MENDELU.

Návštěvnická infrastruktura vyhlašované CHKO Soutok

O vybudování Informačního střediska CHKO Soutok má zájem obec Mikulčice. O umístění sídla správy CHKO i návštěvnického centra - Domu přírody Soutoku projevila zájem města Břeclav a Lanžhot, s oběma AOPK ČR jedná. V přípravách je také společný projekt návštěvnické infrastruktury pro budoucí CHKO Soutok k podpoře ze švýcarských fondů (<https://www.swiss-contribution.cz/>). Na realizaci návštěvnické infrastruktury má zájem spolupracovat obec Lednice a další obce.

Úprava hranic evropsky významných lokalit

Některé obce měly věcné výhrady k vymezení evropsky významných lokalit Niva Dyje a Soutok. Na základě jejich podnětů AOPK ČR finalizuje návrh úpravy a upřesnění hranic tak, aby se co nejvíce shodovaly s hranicemi vyhlašované CHKO.

Více na soutok.nature.cz

Lucie Ješátková & Tiskové oddělení MŽP tel.: 267 122 835 nebo 267 122 534 e-mail: tiskove@mzp.cz

Více na soutok.nature.cz.

https://www.mzp.cz/cz/news_20240115_Vyhlasovani_CHKO_Soutok_pokracuje